

Nr 172.

Av fröken **Hesselgren m. fl.**, om *ändring av reglementet för utbildningskurser för ladugårdsförmän och svinskötare.*

Bristen på skolade ladugårdsförmän och fullgoda ladugårdsskötare överhuvud taget har under senaste åren gjort sig starkt kännbar. Detta förhållande kommer bland annat till synes i en av Stockholms läns hushållnings-sällskap i nov. 1927 till Kungl. Maj:t ingiven hemställan om utredning rörande vilka ändringar, som böra vidtagas i gällande reglemente för utbildningskurser för ladugårdsförmän, så att tillräckligt antal elever årligen måtte kunna utbildas. I många delar av vårt land klagas också från de större gårdarna över svårigheten att få dugligt folk till ladugårdarna. Intresset för ladugårdsskötaryrket synes bland de manliga lantarbetarna på sina håll vara mycket ringa. Sådant arbete tages endast i brist på annat jordbruksarbete, ehuru det i lönehänseende ej torde vara sämre.

I Finland skötas ladugårdarna till stor del av kvinnor. Så är fallet också hos oss i det mindre jordbruket, men i Finland sker detta även i mycket stor utsträckning i de större ladugårdarna, och förmännen äro ofta kvinnor. Cirka 700 kvinnliga ladugårdsskötare utbildas där årligen, dels i enbart teoretiska, dels i praktiskt-teoretiska kurser, de förra på 5¹/₂ à 6 månader, de senare 1 à 2-åriga.

I Sverige utbildades 55 manliga ladugårdsskötare under 1926. Till utbildning av kvinnliga ladugårdsskötare lämnas visserligen också statsbidrag för kurser i Norrland och Dalarna, men dessa kurser äro mycket kortare än för manliga, och understöd till eleverna utgår med mycket mindre belopp (300 kr. för manlig och 40 kr. för kvinnlig elev).

I svar å framställning till kungl. lantbruksstyrelsen om, att statsbidrag skulle få utgå även till kvinnliga elever vid de med statsmedel understödda utbildningskurserna för ladugårdsförmän, har lantbruksstyrelsen meddelat att: »ifrågavarande kurser icke vore avsedda för andra än manliga elever. Av hithörande kungörelse synes med alla önskvärd tydlighet framgå att så är förhållandet» — varför hemställan avslogs.

Av detta svar synes således framgå, att utsikt för närvarande ej finnes för kvinnor att genom ordentlig utbildning kunna meritera sig för platser som ladugårdsskötare och förmän vid större ladugårdar, vilket utan tvivel vore

en sak, som här liksom i Finland skulle visa sig bidra till höjandet av vår kreatursskötsel. Det torde nämligen vara otvivelaktigt, att ladugårdsarbete särskilt lämpar sig för kvinnor, detta har erfarenheten sedan gammalt visat. Djurens vård och skötsel ligger utan tvivel mer för kvinnor än för män, och känslan härav torde i ej ringa grad ligga under lantarbetarnas obenägenhet att antaga ladugårdsbefattningar.

Skall man emellertid kunna verkligen nyttiggöra denna kvinnornas fallenhet, böra de också få möjlighet att utbilda sig så, att de bli dugliga att sköta även större ladugårdar och kunna avancera till förmän.

Det är därför av största betydelse att kvinnor beredas tillfälle till samma utbildning och samma understödmöjligheter som män, och då det synes vara ovisst hur nuvarande reglemente för denna utbildning skall i detta avseende tydas, torde det bli nödvändigt att sådan ändring däri vidtages, att härav tydligt framgår, att den statsunderstödda längre utbildningen står öppen även för kvinnliga deltagare. På grund av vad som här anförts, hemställes därför,

att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t anhålla om sådan ändring av reglementet för utbildningskurser för ladugårdsförmän och svinskötare, att dessa kurser bliva på enahanda villkor öppna för kvinnor.

Stockholm den 20 januari 1928.

Gottfr. Karlsson.

Kerstin Hesselgren.

L. Tjällgren.